

Tištěná média 1

Synovci Václavovi dal své sako pro štěstí

[zobrazit sken](#), [skeny titulních stran](#)

Tištěná média, Datum publikace: 07.04.2025 0:00:00, Datum importu: 07.04.2025 0:31:46, Zdroj: RETRO, Autor: Blanka Kovaříková, Rubrika: Medailonek, Strana: 12, Periodicita: Měsíčně, Vydavatel: Mafra, a.s., Provozovatel: Mafra, a.s., Země: CZ, AVE: 348 024 Kč, Plocha: 202310 mm²
Eduard Dubský

Původně se jmenoval Neckář a k umělecké profesi inspiroval svého bratra i jeho syny. Získal bohatou nevěstu z ostravské rodiny Šafratů, zájem o něho měla i mladinká Lída Baarová a byl idolem Slávky Budínové.

Eduard Dubský (1911-1989) byl ideálním představitelem světáků, mužů, kteří se vyznají. Byl za všech okolností elegantní, na sobě vždy skvěle padnoucí oblek, a přitom pocházel z chudé a početné jihlavské rodiny, kde nic takového nemohl okoukat. Jeho otec František Neckář pracoval jako dělník a matka Marie, rozená Dubová, se starala o osm dětí. Jeho kmotrem byl tovární dělník Antonín Kříž. Později si Eduard upravil své příjmení na umělečtější Dubský podle maminky.

Je obdivuhodné, co všechno tenhle hoch ze Starých Hor u Jihlavy vlastní pílí dokázal. Studoval gymnázium a hrál divadlo s místními ochotníky. Bylo mu teprve devatenáct, když se seznámil s Mařenkou Zieglerovou, o třicet let starší operetní subretou, při jejím hostování v Jihlavě. Nastoupil k její divadelní společnosti a působil u ní dva roky jako elév. Po vojně pak hrál se společností Jaroslava Bittla a v roce 1938 se dostal do kamenného divadla v Pardubicích, odkud po třech sezonách přešel do **Národního divadla moravskoslezského** v **Ostravě**. Ještě v Pardubicích okouzli Lídu Baarovou, která tam zaskakovala za svou onemocnělou sestru Zorku ve hře Vějíř lady Windermereové. Údajně k ní poklekl a začal jí líbat ruce. Ve svých pamětech Baarová fabuluje a tvrdí, že kvůli tomuhle nevinnému gestu se s ním rozvedla jeho manželka. Ve skutečnosti se Eduard oženil až během svého angažmá v **Ostravě**, kde se seznámil s Annou Šafratovou. Vzali se 6. července 1942 přes odpor jejích rodičů, kteří považovali herce za naprosto nevhodného ženicha. Nakonec se ale s její volbou smířili.

Anniným otcem byl Rupert Šafrata, který v **Ostravě** provozoval velké železářství přirovnávané k pražskému obchodu U Rotta. V roce 1929 se s firmou přestěhoval do domu ve Zborovské ulici č. 7, kde zbudoval skladiště, k němuž vedla železniční vlečka. Posléze přikoupil další dva domy, v nichž byly i nájemní byty, které poskytoval se slevou zaměstnancům a svěřoval jim zároveň funkci domovníků. Šafrata prodával nejen železářské zboží, ale také nástroje, barvy, laky, dřevo, sklo, lampy a hořáky. Jeho zákazníci byly zejména stolařské a zámečnické provozy z širokého okolí, ale i z Polska a Slovenska. Zboží dodával například i do vazební věznice.

Jak vzpomínají Dubského synovci Jan a Václav Neckářovi, Anna Šafratová byla pohledná dívka, o jejíž přízeň usiloval i další umělec – hudební skladatel a dirigent Ladislav Kozderka. Současně ale byla i skutečně dobrá partie: jako svatební dar dostala od otce dva domy, jejichž prodejem o řadu let později (v roce 1960) uhradila tzv. milionářskou daň. Eduard s Annou se v **Ostravě** spřátelili s herečkou Věrou Ferbasovou a jejím partnerem Josefem Pálkou, který tam tehdy působil ve správné radě jakési akciové společnosti. Ferbasová šla dokonce Eduardovi za svědka na svatbě. Anna krátce před sňatkem absolvovala v Praze školu reklamy a módního kreslení Rotter, ale oboru se dále nevěnovala a zůstala v domácnosti. V červenci 1943 se jí narodila dcera Zuzana, která od dědečka Šafraty dostala do vínku 250 tisíc korun. Dochovala se jeho žádost, adresovaná bernímu úřadu, aby případné darovací poplatky byly vyměřeny jejímu otci Eduardu Dubskému.

V roce 1949 do rodiny Dubských přibyl ještě syn, pojmenovaný po dědečkovi Rupert. To už se ale společenské poměry zcela měnily, Šafrata přišel o svou firmu a mohl pracovat pouze jako řadový zaměstnanec v podniku Kovomat. Když ho i odtud propustili, živil se jako skladník v bývalém obchodním domě ASO. Zemřel v roce 1967, a nedočkal se tak toho, že obě jeho vnoučata po srpnu 1968 emigrovala s Černým divadlem, u něž působila, do Švýcarska. Rupert tam žije dodnes, Zuzana zemřela v roce 2001.

V roce 1945, již po válce, se rodina Dubských přestěhovala do Prahy do velkého bytu v posledním patře činžovního domu v Lipové ulici č. 20. Eduard v roce 1950 získal angažmá v Městských divadlech pražských, kde zůstal přes třicet let. Zároveň začal točit filmy – nejprve s režisérem Bořivojem Zemanem, s nímž již za války spolupracoval na osvětových snímcích pro firmu Baťa. Zahrál si u něho ve filmu Mrtvý mezi živými a v komedii Nevíte o bytě?. V následujících desetiletích ztvárnil ve filmu a v televizi na šedesát rolí, většinou vedlejších a převážně záporných.

Vraťme se však ještě k dynastii Neckářových. Eduardův mladší bratr Václav Neckář (otec zpěváka téhož jména) po

jeho vzoru utekl ke kumštýřům. Byl pohybově nadaný, a tak začínal u cirkusu jako tanečník a gymnasta, pak přešel do Osvobozeného divadla a posléze nahradil Eduarda v pardubickém divadle. Tam mu doporučili, aby rovněž přijal příjmení Dubský. Po válce vystupoval jako zpěvák a herec v divadlech v Ústí a Mostě, odkud ho po únoru 1948 vyhodili, musel pak pracovat jako kočí na statku. Jeho synové Václav a Jan zdědili umělecké geny a od mládí společně vystupovali se skupinou Bacily. Když se Václav rozhodl zkusit přijímací zkoušky na DAMU, zašel za strýcem Eduardem pro radu. Ten mu místo toho daroval své manšestrové sako pro štěstí. Vaška však od zkoušek čtyřikrát vyhodili a o svém talentu všechny přesvědčil až svými rolemi ve filmech a hudební kariérou.

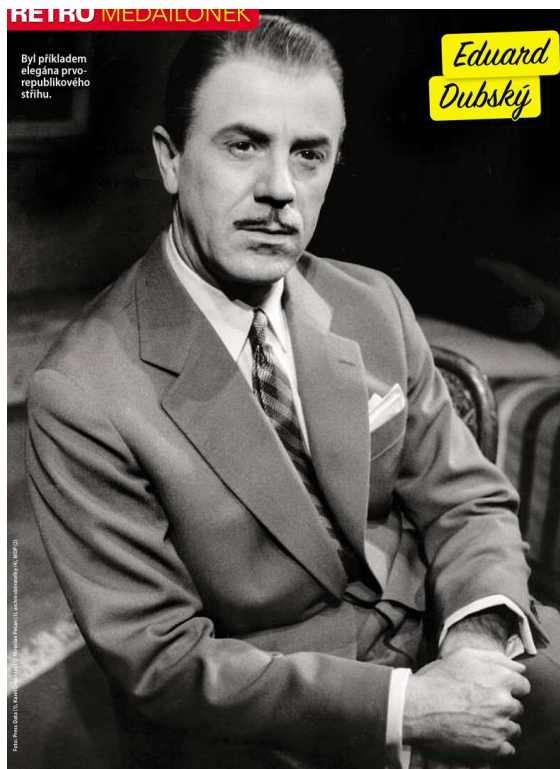
Jak mi potvrdil Jan Neckář, se strýcem se moc nevidali, všichni byli pracovně zaneprázdněni, ale samozřejmě o sobě věděli. Je zajímavé, že Eduard měl blízko ke koním podobně jako Václav, který je celoživotním dostihovým fanouškem. Kvůli natáčení filmu *Smrt v sedle* Dubský absolvoval, tak jako představitel hlavního hrdiny Rudolf Jelínek, jezdecký kurs. Mladý svět o něm v roce 1959 napsal: „Už má vlastní jezdecké kalhoty a vysoké boty a zakládá JZD – Jezdeckou zájmovou družbu divadelních a filmových pracovníků.“ Václav viděl tento film snad stokrát a zamiloval si písničku *Seno a stáj* skladatele Evžena Illína. Chtěl ji nazpívat, ale kvůli Illínově emigraci to nešlo. Teprve v roce 2005 natočil desku *Oči koní* a tam konečně *Seno a stáj* zařadil. Dobrou jezdčyní byla i Eduardova dcera Zuzana, která ve filmu dělala dubla herečce Janě Kasanové.

Smutný byl závěr života Eduarda Dubského a jeho ženy, která k stáru trpěla Alzheimerovou chorobou. Ani nevěděla, že její muž 2. března 1989 v nemocnici zemřel. Jan Neckář ji ještě před listopadem 1989 vzal za děti do Švýcarska a po revoluci oba Neckářové s Rupertem Dubským uvedli v Praze dětský muzikál *Kocour v botách*. Tak byla rodina zase na chvíli pohromadě.

Jeho děti odešly Všichni měli blízko ke koním

Foto: Press Data (1), Karel Drbohlav (1), Miroslav Pešan (1), archiv sběratelky (4), MDP (2) - Byl příkladem elegána prvorepublikového stříhu.

- Bratři Eduard (vlevo) a Václav Neckářovi v roce 1937.
- ?? V inscenaci *Komorního divadla Jarní vlnobití* z roku 1953.
- ?? Ve filmu *Smrt v sedle* (na snímku s Rudolfem Jelínkem) si zahrál bývalého žokeje.
- ?? S Irenou Kačírkovou v roce 1970 ve hře *Aby bylo jasno* v Divadle Komedie. O 22 let dříve se sešli před kamerou v psychologickém dramatu *Svědění*.
- Eduard Dubský (první zleva) a jeho kolegové z divadla se zvěčnili se svými potomky.
- Jako kardinál Khlesl ve filmu *Pan Vok odchází*.
- Objevil se i ve filmu *Florenc 13,30*.
- Eduard (vpravo) ve hře *Monika* s Jaroslavem Cmíralem, Josefem Bekem, Danou Medřickou a Svatoplukem Benešem.

Synovci Václavovi dal své sako pro štěstí

Původně se jmenoval Neckář a k umělecké profesi inspiroval svého bratra i jeho syny. Získal bohatou nevěstu z ostravské rodiny Šafratů, zájem o něho měla i mladinká Lída Baarová a byl idolem Slávky Budínové.

Bratři Eduard (vlevo) a Václav Neckářovi v roce 1937.

Eduard Dubský (1911-1989) byl ideálním představitelem světáků, mužů, kteří se vyznají. Byl za všech okolností elegantní, na sobě vždy skvěle padnoucí oblek, a přitom pocházel z chudé a početné jihlavské rodiny, kde nic takového nemohl okoukat. Jeho otec František Neckář pracoval jako dělník a matka Marie, rozená Dubová, se starala o osm dětí. Jeho kmotrem byl tovární dělník Antonín Kříž. Později si Eduard upravil své příjmení na umělečtější Dubský podle maminky.

Je obdivuhodné, co všechno tenhle hoch ze Starých Hor u Jihlavy vlastní pílí dokázal. Studoval gymnázium a hrál divadlo s místními ochotníky. Bylo mu teprve devatenáct, když se seznámil s Maňenkou Zieglerovou, o třicet let starší operetní subretou, při jejím hostování v Jihlavě. Nastoupil k její divadelní společnosti a působil u ní dva roky jako elév. Po vojně pak hrál se společností Jaroslava Bittla a v roce 1938 se dostal do kamenného divadla v Pardubicích, odkud po třech sezonách přešel do Národního divadla moravskoslezského v Ostravě.

Ještě v Pardubicích okouznil Lídu Baarovou, která tam zaskakovala za svou onemocně-

lou sestru Zorku ve hře Vějíř lady Windermere. Údajně k ní poklekl a začal jí líbat ruce. Ve svých pamětech Baarová fabuluje a tvrdí, že kvůli tomuhle nevinnému gestu se s ním rozvedla jeho manželka. Ve skutečnosti se Eduard oženil až během svého angažmá v Ostravě, kde se seznámil s Annou Šafratovou. Vzali se 6. července 1942 přes odpor jejich rodičů, kteří považovali herce za naprosto nevhod-

ného ženicha. Nakonec se ale s její volbou smířili.

Anniným otcem byl Rupert Šafrata, který v Ostravě provozoval velké železářství přirovnávané k pražskému obchodu U Rotta. V roce 1929 se s firmou přestěhoval do domu ve Zbořské ulici č. 7, kde zbudoval skladiště, k němuž vedla železniční vlečka. Posléze přikoupil další dva domy, v nichž byly i nájemní byty, které poskytoval se slevou zaměst-

Jeho děti odešly do exilu

▲ V inscenaci Komorního divadla **Jarní vlnobítí** z roku 1953.

► Ve filmu **Smrt v sedle** (na snímku s Rudolfem Jelínkem) si zahrál bývalého žokeje.

Eduard Dubský (první zleva) a jeho kolegové z divadla se zvěčnili se svými potomky.

▲ S Irenou Kačírkovou v roce 1970 ve hře **Aby bylo jasno** v Divadle Komedie. O 22 let dříve se sešli před kamerou v psychologickém dramatu **Svědomy**.

nancům a svěřoval jim zároveň funkci domovníků. Šafrata prodával nejen železářské zboží, ale také nástroje, barvy, laky, dřevo, sklo, lampy a hořáky. Jeho zákazníci byly zejména stolařské a zámečnické provozy z širokého okolí, ale i z Polska a Slovenska. Zboží dodával například i do vězeňské věznice.

Jak vzpomínají Dubského synovci Jan a Václav Neckářovi, Anna Šafratová byla pohledná dívka, o jejíž přízeň usiloval i další umělec – hudební skladatel a dirigent Ladislav Kozderka. Současně ale byla i skutečně dobrá partie: jako svatební dar dostala od otce dva domy, jejichž prodejem o řadu let později (v roce 1960) uhradila tzv. miliónářskou daň. Eduard s Annou se v Ostravě spřátelili s herečkou Věrou Ferbasovou a jejím partnerem Josefem Pálkou, který tam tehdy působil ve správné radě jakési akciové společnosti. Ferbasová šla dokonce Eduardo-

vi za svědka na svatbě. Anna krátce před sňatkem absolvovala v Praze školu reklamy a módního kreslení Rotter, ale oboru se dále nevěnovala a zůstala v domácnosti. V červenci 1943 se jí narodila dcera Zuzana, která od dědečka Šafraty dostala do vínku 250 tisíc korun. Dochovala se jeho žádost, adresovaná bernímu úřadu, aby případné darovací poplatky byly vyměřeny jejímu otci Eduardu Dubskému.

V roce 1949 do rodiny Dubských přibyl ještě syn, pojmenovaný po dědečkovi Rupert. To už se ale společenské poměry zcela měnily, Šafrata přišel o svou firmu a mohl pracovat pouze jako řadový zaměstnanec v podniku Kovomat. Když ho i odtud propustili, živil se jako skladník v bývalém obchodním domě ASO. Zemřel v roce 1967, a nedočkál se tak toho, že obě jeho vnoučata po srpnu 1968 emigrovala s Černým divadlem, u nějž

Všichni měli blízko ke koním

Objevil se
i ve filmu
Florenc 13,30.

Eduard (vpravo) ve hře **Monika**
s Jaroslavem Cmíralem, Josefem
Bekem, Danou Medřickou
a Svatoplukem Benešem.

působila, do Švýcarska. Rupert tam žije dodnes, Zuzana zemřela v roce 2001.

V roce 1945, již po válce, se rodina Dubských přestěhovala do Prahy do velkého bytu v posledním patře činžovního domu v Lipové ulici č. 20. Eduard v roce 1950 získal angažmá v Městských divadlech pražských, kde zůstal přes třicet let. Zároveň začal točit filmy – nejprve s režisérem Bořivojem Zemanem, s nímž již za války spolupracoval na osvětových snímcích pro firmu Baťa. Zahrál si u něho ve filmu Mrtvý mezi

živými a v komedii Nevíte o bytě. V následujících desetiletích ztvárnil ve filmu a v televizi na šedesát rolí, většinou vedlejších a převážně záporných.

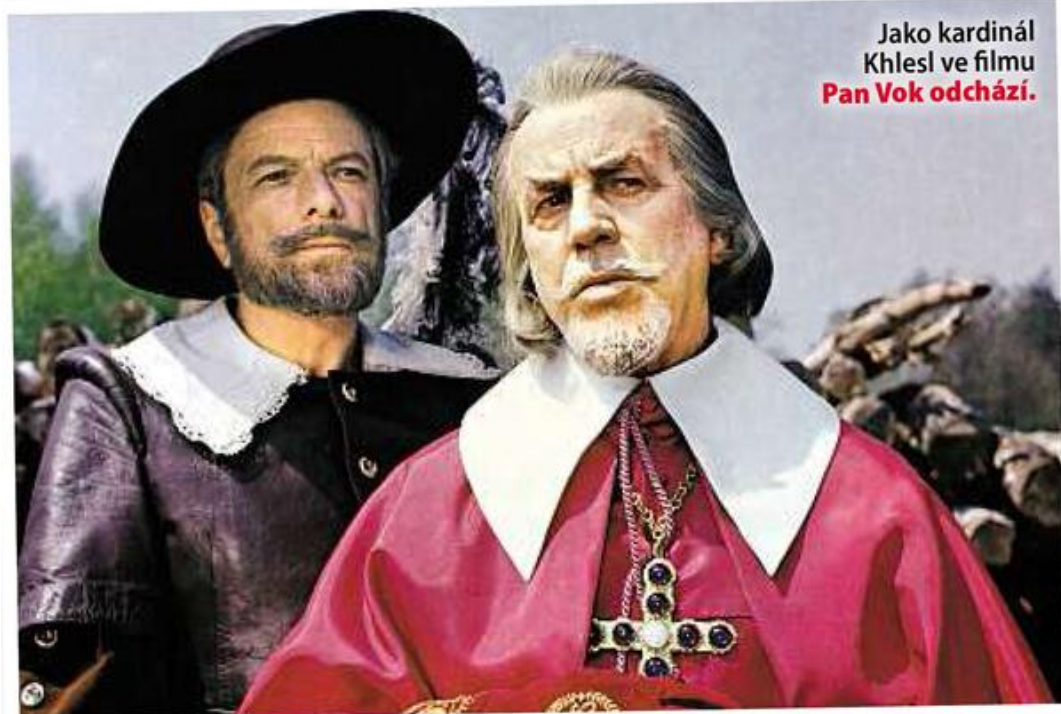
Vraťme se však ještě k dynastii Neckářových. Eduardův mladší bratr Václav Neckář (otec zpěváka téhož jména) po jeho vzoru utekl ke kumštýřům. Byl pohybově nadaný, a tak začínal u cirkusu jako tanečník a gymnasta, pak přešel do Osvobozeného divadla a posléze nahradil Eduarda v pardubickém divadle. Tam mu doporučili, aby rovněž přijal příjmení Dubský. Po válce

vystupoval jako zpěvák a herec v divadlech v Ústí a Mostě, odkud ho po únoru 1948 vyhodili, musel pak pracovat jako kočár na statku. Jeho synové Václav a Jan zdědili umělecké geny a od mládí společně vystupovali se skupinou Bacily. Když se Václav rozhodl zkusit přijímací zkoušky na DAMU, zašel za strýcem Eduardem pro radu. Ten mu místo toho daroval své manšestrové sako pro štěstí. Vaška však od zkoušek čtyřikrát vyhodili a o svém talentu všechny přesvědčil až svými rolemi ve filmech a hudební kariérou.

Jak mi potvrdil Jan Neckář, se strýcem se moc nevidali, všichni byli pracovně zaneprázdnění, ale samozřejmě o sobě věděli. Je zajímavé, že Eduard měl blízko ke koním podobně jako Václav, který je celoživotním dostihovým fanouškem. Kvůli natáčení filmu Smrt v sedle Dubský absolvoval, tak jako představitel hlavního hrdiny Rudolfa Jelínka, jezdecký kurs. Mladý svět o něm v roce 1959 napsal: „Už má vlastní jezdecké kalhoty a vysoké boty a zakládá JZD – Jezdeckou zájmovou družbu divadelních a filmových pracovníků.“ Václav viděl tento film snad stokrát a zamiloval si písničku Seno a stáj skladatele Evžena Illína. Chtěl ji nazpívat, ale kvůli Illínově emigraci to nešlo. Teprve v roce 2005 natočil desku Oči koní a tam konečně Seno a stáj zařadil. Dobrou jezdkyňou byla i Eduardova dcera Zuzana, která ve filmu dělala dubla herečky Janě Kasanové.

Smutný byl závěr života Eduarda Dubského a jeho ženy, která k stáru trpěla Alzheimerovou chorobou. Ani nevěděla, že její muž 2. března 1989 v nemocnici zemřel. Jan Neckář ji ještě před listopadem 1989 vzal za děti do Švýcarska a po revoluci oba Neckářové s Rupertem Dubským uvedli v Praze dětský muzikál Kocour v botách. Tak byla rodina zase na chvíli pohromadě.

Blanka Kovaříková

Jako kardinál
Khlesl ve filmu
Pan Vok odchází.

RYTMUS
života

JAKO PRVNÍ ODHALUJEME DÁVNÁ TAJEMSTVÍ HVĚZD

JEDINÝ

Originál

číslo 4 duben 2025
cena 22,90 Kč / 1,39 €

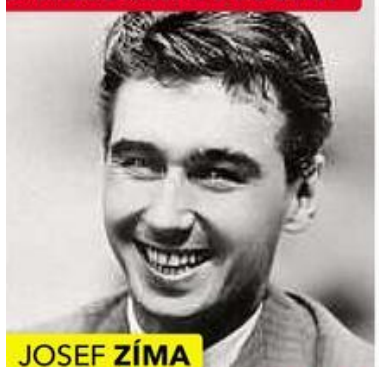

FANDA
MRÁZEK

Werich ho
uznával
jako
kolegu

ANNY ONDRÁKOVÁ
Lamače podváděla
s Macem Fričem!

JOSEF ZÍMA
Říkalo se mu Pepíčku

EDUARD DUBSKÝ
Proč se proslavil
pod pseudonymem?

100 LET

VLADIMÍR
DVOŘÁK

TAJNÝ ŽIVOT krále zábavy

PRO SBĚRATELE

Úspěch filmu
závisel hlavně na
dobré propagaci
a plakátech

